

NOORD-BRABANDER.

NOMMER 9 HERTOGENBOSCH.

DOENSDAG, 21 JANUARIJ 1830.

Rusland

ODESSA, 16 december.

De post, die zich laatstelijk in het militaire hospital heeft geopend, heeft sedert drie dagen geene verdere voortgang gemaakt. Van nieuwe zieken heeft men niet gehoord, ten van de gevangenen, die vroeger ziek geworden en in de quarantaine gebragt waren, zijn er twee gestorven.

De buitengewone gastaat der Porte, *Hali-pacha*, wacht alhier op passen om de reis naar Petersburg voort te zetten.

Men dankt hier nog altijd, dat de vesting Kara, in Klein-Asië, nader door de Porte aan Rusland zal afgestaan worden, en niet daartoe tusschen een lang strigten uit Konstantinopel te gemoet. Waar de graaf *Orloff* de onderhandelingen reeds geopend heeft.

In eene der landsteden heeft, bij de laatste ligting van rekruten, een heer, *Tarasoff* genaamd, een zeldzaam voorbeeld van verhoogdheid aan zijnen Keizer en zijn vaderland gegeven. Terwijl hij zulke gelegenheden vele rekruten langa allerlei sluitwegen zich aan den dienst zoeken te onttrekken, bragt *Tarasoff* zijne beide broeders voor de overheid, en liet aan deze de keus even, wie van beiden het geschikteste voor den dienst zou zijn; waarbij tusschen de twee broeders een edele wedstrijd ontstond, die slechts met moeite beslist kon worden. Zijne Majestät de Keizer heeft, ter erkentenis van den roemwaardigen heer van deze boeren-familie, aan den vader een eens-kint door uitreikeren tevens last gegeven, om den zoon, die in dienst is gesteld, onder de garde op te nemen.

Duitschland

Berlijn, 14 January.

Z. K. H. prins *Albert* van Pruisen is den 4 dezer te Koningberg aangekomen, en heeft den volgenden dag de reis naar Petersburg voortgezet. Eenige dagen te voren was in eerstgenoemde stad ook doorgereisd de luitenant-generaal *von Muffling*.

Z. M. de Keizer van Rusland neemt steeds in beterschap toe; nochtans heeft de zware ziekte nogtand zelve zoodanig verzwakt, dat Z. M. eerst onlangs den arbeid heeft kunnen hervatten.

Men spreekt te Petersburg van het vermeerderon der goede regementen. De veldmaarschallen *Diebitsch* en *Paskewitsch* zouden, te dien einde, het bevel bekomen hebben, om eene lijst in te zenden van die officieren, welke zich in de laatste veldtochten bijzonder hebben onderscheiden. De vermeerdering zou bestaan uit drie of vier infanterie, en drie cavalerie regementen, te samen uitmakende tien duizend man. De organisatie dezer regementen zou worden opgedragen aan graaf *Diebitsch*, die binnen kort te Petersburg werd verwacht.

De winter was, in de laatste dagen van december, te Petersburg buitengewoon streng. De koude was zoo hevig, dat de wintervermaken hebben moeten gestaakt worden, en dat de sledevaarten, welke aldaar zoo zeer in zwang zijn, daardoor bezwaarlijk konden worden verrigt.

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 20 January.

Er zijn slechts 34 leden aanwezig.

De voorzitter kondigt aan, dat, vermits het vereischte aantal leden niet is opgekomen, de zitting wordt uitgesteld tot heden over 8 dagen, zullende zich de afdeelingen in dien tusschentijd bezig houden met het onderzoek van de antwoorden der regering op de aanmerkingen, betrekkelijk de wet, houdende wijzigingen in het tarief der regten van in- en uitvoer, en het wetboek van strafregt.

HERTOGENBOSCH, 18 January.

Volgens de *Catholique*, zegt de *Arnhemtsche Courant*, «is van alle pastors en kappellaans, die petitiën geteekend hebben, het lands traktement ingetrokken»; dit is eene onwaarheid tot heden toe, maar men leest in den *Catholique* het volgende:

Men verzekert ons, dat al de pastors en kapellanen, die de verzoekschriften geteekend hebben, van hunne traktementen zullen beroofd worden; zekere personen vleijen zich door dit middel, de landlieden tot eenige buitensporigheden aan te zetten, waarvan de ministers zich zonder bediemen; doch dit gevoelen, zal hun niet gegeven worden.

De Dijk is een verzoekschrift aan de tweede kamer der staten-generaal, door de advokaten-bij het hoog gerechtshof opgemaakt en onderteekend, strekkende om eene wettige regeling van de erfen der advokaten te bekomen; wij hopen, zegt de *Catholique*, dat al de bureaux van ons rijk dit voorbeeld van Eijk zullen volgen. (Wij zullen de petitie in een volgend nummer mededeelen).

Op het bureau van den *Courrier de la Meuse* is eene inschrijving geopend voor het doen slaan van eenen gedenkpenning ter ere van den heer de *Boussios*, als een blijk van achting, welke zijne mededingers naar toedragen, en van het belangen, hetwelk zij stellen in de ongenade, die hem is te beurt gevallen.

Tot heden toe hebben wij de officiële bekendmaking, door middel der beide *Staats Couranten*, ten aanzien der besluiten, betrekkelijk de afzetting van eenige ambtenaren en de vernietiging van het collegium philosophicum, te vergeefs te gemoet gezien. Wat mag toch de reden zijn, dat men deze gewigtige stukken niet officieel mededeelt? Is het uit vrees, of mogen dezelve van wege het gouvernement het daglicht niet zien?

Men verzekert, dat elf ambtenaren, die te gelijkertijd leden der tweede kamer zijn, hun ontslag zouden bekomen hebben.

Indien hooge ambtenaren de slagtoffers van de ministeriële gramschap zijn, is het niet te verwonderen, dat men overal assessoren en leden van den raad afzet. Wat is hiervan de reden, omdat zij de verzoekschriften geteekend hebben.

Door dezen maatregel zijn van hunne posten ontzet de heeren *Blangwaert*, te Drogen; *de Bruyn*, te St. Gillis, bij Dendermonde; *Dubois*, te Audegem; *Wassenaer*, te Grimbergen; *Bosseel* en *Klein*, te Lede; *de Backer*, te Waasmunster; *Verbeke*, te Wichelen; *de Smet*, te Overmere; *Abbeel*, te Berlaere; *de Smuyle*, te Leuwergerm; *Wauters*, te Oombergen; *van Ceuloubroek* en *van Huffel*, te Leevengem; *Schockaert*, te Smetede; *Vergaert*, te Schellebelle; *Haems*, te Lebbeke; *Vuyls*, te St. Maria-Hoorebeke en vele anderen. (Vaderlander.)

De verzochte dagbladen wenschen de regering wat de afzetting, welke zij gedaan heeft, geluk; dit is ook het beste, wat zij kunnen doen; immers twee kwade honden, zegt het spreekwoord, bijten elkander niet. (Ploos.)

De *Bradaische Courant*, oph arm! heeft thans het voornemen gemaakt, om met *vehelden*, razen tieren en KKAALJEN uit te schijden, in de hoop, dat zij na verloop van tijd, wanneer haar brein wat meer zal opgeklaard, en haar toorn tot bedaren gebragt zijn, eenmaal eens in de gelegenheid zal kunnen wezen, om eene enkele daadzaak te kunnen bestrijden. Wij zullen, niet zeggen wederleggen, waarmee zij zich zoo erbar-melijk verlegen vindt; dat zij intusschen voortga met *Libry Bag-mone* e. s. na te open en de *parapars* van het ministerie te zijn, dan heeft zij kans, om, als zij goed oppast, uit het milioen wat nieuw eten en drinken te krijgen, en alzoo bij gebrek aan voedsel niet te moeten sterven.

De inwoners van Utrecht hebben, ten behoeve van den armen, eene inschrijving gedaan, die 14,000 gulden heeft opgebragt.

Men rekent het getal jonge keden op 300, welke hun examen hebben afgelegd, om in het seminarie van Gent te worden toegelaten.

Burgemeester en wethouders van Amsterdam hebben voorloopig aangekondigd, dat er aldaar in de maand september staande, eene tentoonstelling van kunstwerken door levende meesters zal plaats hebben.

De fransche regering is voornemens om op nieuw troepen naar Morea te zenden.

Het verschijnen van vreemde vogelen, zoo in onze gewesten als in het naburig Frankrijk is thans minder zeldzaam.

Een voor kerstmis, van het afgelopen jaar, heeft de zoon van den heer burgemeester van Rosmalen, een arend op de hoogte van Nuland in deze provincie geschoten, die doorgaans den konings-arend genoemd wordt en reeds naar Antwerpen is verzonden, om aldaar opgezet te worden; de *Pilote* van Antwerpen meldt, dat dezer dagen in de omstreken dier stad, insgelijks een arend geschoten is; te Clermont en Bourg in Frankrijk heeft men zwamen gedood, welke aldaar zeer zeldzaam gezien worden; men schrijft de komst dezer vogelen toe, aan de strenge koude gedurende deze winter.

De bisschop van Limoges heeft aan de geestelijkheid van zijn bisdom eene herderlijke onderrigting, omringt de noodzakelijkheid om de volken te onderwijzen, gegeven.

— Uit Koppenhagen wordt gemeld, dat de graaf de Löwendal, laatste mannelijke afstammeling van den vermaarden maarfchaal van dien naam, die den veldslag van Bezenoyen 1704 won, en zoo was eener wettige dochter van den prins de Bourbon Chavalais, den 21 december des voorgaanden jaars overleden is. De Koning van Denemarken heeft wel gelieven te vergunnen, dat de naam, de wapens en de titel van graaf van den overledenen op den heer van Hayghen, ambassadeur der Nederlanden bij de vereenigde staten van Amerika, wiens moeder geboren is geweest van Löwendal, zouden overgaan.

— Den 1 dezer heeft in de hoofdkerk van Mentz de plegtige inhuldiging van m^r. Burg, bisschop van dat bisdom, plaats gehad.

TEGENWOORDIGE TOESTAND VAN HET MINISTERIE.

Het ministerie heeft aan alle ambtenaren het *servilisme* als eenen geheiligen plicht willen opleggen: het heeft tot hen gezegd: gij zult geen ander gevoelen hebben dan het mijne. Uwe trouwheid in het vervullen uwer plichten, uwe braafheid, uwe bekwaamheid zijn mij niet genoeg, ik zoek de regering naar willekeur wederom terug te brengen; derhalve vorder ik eene onhepaalde onderwerping aan al mijne luimen; ik wil van uwe kant eene volledige verloochening van alle geweten en van alle onafhankelijkheid; indien gij u niet kunt bidden om u te verlagen, om slechts een lafhartig dienaar, in plaats van een burger te zijn, indien gij de publieke opinie meer dan mijne magt eerbiedigt, dan zal mijne gramschap over u komen en eene schandelijke afzetting zal de straf wezen voor uwe gevoelens van vaderlandsliefde.

En, om eenen ganvang te maken met het verschrikken der gemoederen, heeft de wraak eenige mannen getroffen, die niet hunne lastgeving niet hebben kunnen *transigeren*, en die, bij hunne zittingneming in de kamer vergaten, wat zij aan het gouvernement konden verschuldigd zijn, om zich niet te herinneren, wat zij aan de natie verschuldigd waren.

Wat zal de uitslag van deze gestrengheden zijn? Zij zullen nieuwe hatelijken tegen het ministerieel *despotisme*, hetwelk op ons drukt, verwekken; zij zullen de gemoederen nog meer verbitteren, zij zullen de edelste, de hoogste bedieningen als eenen schandelijken last doen beschouwen, dewijl zij verplichten tot de schandelijke vergetelheid van alle personele waardigheid, in één woord, tot de onteerenste schending.

In de zinneloosheid, welke het ministerie op den hof gebrakt heeft, heeft hetzelfde gemeend, dat het slechts te spreken had, om alles aan dezelve wil te onderwerpen, dat het slechts te dreigen had, om van alle posten, kerkbeders en van alle ambtenaren sadderoude slaven te maken. Nu wils is die onbeschaamde stellingen bekend geworden, of de publieke opinie schandvlekte en de wetten tegenstand trof dezelve met een doodvonnis.

Bijna op hetzelfde oogenblik, dat een burgemeester uit de provincie Luik, met eenen edelen klem protesteert tegen die boudschap, welke men hem opdrong om ten regel van zijn bestuur te houden, doen de heeren de *Moutons* en *Cuyper* afstand van bedieningen, welke zij, zonder hunne gevoelens te verdragen, niet meer kunnen blijven behouden en de heer van *Crombrughe* weert als eenen smaad de hooge ambten af, welke men hem aanbiedt.

Op deze wijze plaatst het ministerie zich in eenen staat van openbare worsteling met alle mannen, welke de natie heeft, die zich door hunne vaderlandsliefde en door hunne talenten onderscheiden hebben; want waar is de burger, die leeringen zal aankleven, welke de vrijheid, ten voordeele der dvingelandij van eenige excellentien, ten onder brengen? Welk mensch is er, die nog een weinig eerbied voor zich zelve heeft, die zal knaopen besluiten, om alle soort van personeel gevoelen te laten varen?

En op het oogenblik dat het ministerie als het ware naar willekeur de tegenkantingen aanklaagt, welke de magt, die zich daaraan blootstelt, vernederen; geeft het op nieuw voedsel aan, en wekt het de hatelijken op door maatregelen van intrekking der commissien. (Belge.)

— Het *Journal d'Anvers* drukt zich van zijnen kant op de volgende wijze uit:

— Dit besluit zal in het koninkrijk grievende opmerkingen verwekken, en kan niet missen eenen smartelijken indruk voort te brengen.

— Men kan voorzeker aan den Koning het regt niet betwisten om tot de publieke ambten mannen te roepen, welke zijne grondbeginselen aankleven en volijverig zijn in de wettige uitvoering van zijne bevelen. Maar het is een aanslag op hunne onafhankelijkheid en het geweld in de plaats van het regt stellen, wanneer men van hen vordert de verloochening hunner gevoelens en van hun geweten, in algemeene belangen en in hunne hoedanigheid als lasthebbers der natie.

— Dit besluit zal door eenigen als eene handeling van gestrengheid en door het grootste getal als eene handeling van spijt en ministerieel wraak beschouwd worden.

— De bepaling, welke eenen ambtenaar van zijne activiteit en van de vruchten zijner diensten berooft, huiten de bij de wetten voorzien gevallen, schijnt ons vooral voor discussie vatbaar te zijn.

— Wat het pensioen van den heer de *Stasart* betreft, indien hetzelve wettig is, kan men besluit hetzelve hem niet onttrekken, en indien het zulks niet is, waarom heeft men hetzelve dan toegestaan? In allen gevalle was dit pensioen eene vergelding voor vroeger bewezene diensten en onafhankelijk van het verdere gedrag van dien afgevaardigden.

— Het besluit van den 8 dezer bewijst volledig, dat er eene volstrekt moreele onbestaanbaarheid aanwezig is, tusschen de bedieningen van afgevaardigde en de bedieningen van *ministre*. Het benoeming van het gouvernement staan. Het is door daadzaken beslist, dat een publiek ambtenaar, in de kamer, zijne onafhankelijkheid en zijne gevoelens moet laten varen en de stem van zijn geweten smoren. Ziedaar eene waarschuwing voor alle kieskollegien.

— Maar wij duchten een ander noodlottig gevolg van dit besluit. Er zijn in de kamer vele publieke ambtenaren, welke aan openbare posten gehecht zijn. Wil men hen door de vrees der schrik en zoóblan eene stem tegen de orijheid der ministers ontrukken?

— Op het gezicht van eene dergelijke handeling, gaudespolismus (de betwuste afzettingen), van eene zoo stootende onrechtvaardigheid, kan men zijne verontwaardiging bij de kamer inhouden. Men zoude genoopt worden om te vragen of wij onder het zwaard van den grooten Heer der Turken leven. Ook daar is slechts één weg tot behoud, namelijk om als slaaf den wil des meesters te volgen.

— Ongeakkig gouvernement, waarin men zijn vertrouwen aan mannen onttrekt die niets anders doen dan hunne plicht, waar in de vloek der magt diegenen treft, welke kunnen sedes hiet geschonden hebben.

— En noodlottig is tusschen de verschrikkelijke afgrond waar in het gouvernement, door de verkeerdheid van eenige mannen is medegeloopt.

— Doch dank zij hervermindering van de zwaarte, zijne menen de zaak van de natie en van het goede regt, dat zij zoo onwettig met voeten treden, te verongelijken en zij doen zich zelf van mededeel.

— De aan de natie dierbare mannen, hare strengste verdedigers, de aan het geluk des vaderlands meest gehechte mannen, worden door het gouvernement getroffen! Denkt men dat die maatregelen onzen toestand zullen veranderen? neen, neen: dit zijn zoo vele nieuwe grieven. (Pilote.)

— Het zal eindelijk in Nederland de afschaffing van dien regent 1766 spreken, weinig meer dan een verstandig middel, de jonge roekeloozen van het *Journal de Louvain* linnis voorzegging is toch eenmaal vervuld; het regent in Nederland afschaffing. Het ministerie heeft thans vrolijke luimen; het zijn *wezenlijke saturnalia* (eene soort van feest ter eere van *Saturnus*) zal te beter.

Ziet een kind de kracht van zijnen duim beproeven op het instrument zijner vermaken. Het zal zijn speelgoed breken, dat wil niets zeggen; het zal hetzelfde breken en gelooven, dat het sterk is.

Ziet ons ministerie op den kant eener steile klank, met gevaar van er in te storten; dat wil niets zeggen. Dat ministerie van volksongezindheid zal dansen, en dezelve val is niet ver meer af.

Welk is uw doel met, zoo als gij zult doet, de eer, de verdienste en de vaderlandsliefde te vergelden? Zoude dit zijn om u zelve nog meer van den volksgeest te berooven? Zoude het zijn om aan de Nederlanders te doen begrijpen, dat zij slechts eenen vijand te duchten hebben? Dit doel zult gij bereiken. Door de vaderlandsliefde te verfoegen; veradelt gij dezelve; door bij brave burgers onvoorzigtige twisten op te wekken; maakt gij van alle onverschilligen vijanden en gij verlicht diegenen, welke zich omtrent uwe rekening nog konden vergissen.

(Journal de Louvain.)

NATIONALE VOORSTELLING.

De tijding der afzettingen heeft zich dus bevestigd: wij hebben het thans zoo ver gebragt, dat wij zeggen mogen: *des te beter!*

Ja, des te beter: *extrema extremis*, dat wil zeggen, de alleruitersten moeten door de alleruitersten hersteld worden. De buitensporigheid van het geweld en van de willekeur zal hare betoengeling en haren eindpunt vinden in hare buitensporigheden zelve; de heer van *Maanen* zal ons den heer van *Maanen* aanklagen, de heer van *Maanen* zal den heer van *Maanen* doen vallen, de heer van *Maanen* zal den heer van *Maanen* ter aarde bestellen en dat beter als zijne medegenooten den *Courier de la Meuse* ter aarde besteld hebben.

Wij willen hun eenen raad geven, die van den volgenden inhoud is: Monseigneur, gij hebt de heeren *Luyben*, *Ingenhous*, enz. doen straffen, omdat zij tegen uw budjet gestemd en u geld geweigerd hebben; straf nu ook den heer van *Crombrughe*, omdat hij uwe gunst heeft van de hand gewezen. Geloof ons, gij moet u wreken over den braven burgemeester van Gaat. Het voorbeeld, dat hij gegeven heeft, is verschrikkelijk, dat voorbeeld zal besmettelijk worden, daaraan behoeft gij niet te twifelen; het komt er nu op aan om diegenen schrik aan te ja-gen, welke in bekoring mogten komen om hem te volgen.

Ziedaar derhalve, God dank, hoe ons gouvernement de grond-

was vanzelf, ziedaar, hoe hetzelve art. 105 naderom, hetwelk zegt, dat de wetgevende magt door den Koning en de staten-generaal gemeenschappelijk wordt uitgeoefend. De staten-generaal hebben de helft der wetgevende magt, zij hebben het recht om eene wet goed te keuren of te verwerpen; maar indien de zaak van het gouvernement afhangt, zoude dit recht weldra vernietigd zijn, en onze afgevaardigden zouden geen recht meer hebben, dan het recht om toe te stemmen, dan het recht om zich met van Maanen te vereenigen, ten einde ons in den grond te werken, dan het recht om O in het cijfer te zijn en ons tot O te brengen, zij zouden alle de Moer's of Reuphuusen zijn.

Laat het gouvernement de ambtenaren afzetten, die weigeren dezels hevelen uit te voeren, dit begrijpen wij, ofschoon die gestrengheid tot de verschrikkelijke onregvaardigheid gaan kan; maar dat het diegenen straffe, welke, in de staten-generaal, sifting hebbende, geweigerd hebben zich te laten omkopen; maar laat het zich wreken over hen, die hunne pligten vervuld hebben; maar dat het dezulken afdanke, die hun geweten hebben overgesteld tegen hevelen, welke zij niet noodig hebben aan te nemen en welke zij echter niet moesten aannemen, maar laat het gebruik maken van het gezag, dat het uitoefent, en van de gunsten, waarover het beslist, om, zoo veel mogelijk, het dierbaarste recht der natie, het eenige recht, dat het tegenwigt der dwingelandij uitmaakt, te vernietigen; dat het stelsel van schrik, hetwelk men zoo schielijk schijnt te organiseren, tot eene zoo veroordeelbare buitensporigheid gaat, dat kon de natie niet gerust duldend, zonder zich in gevaar te stellen, als in laatst jaer te worden, dit zal zij nooit dalden, indien de Belgien ook Belgen zijn.

Wij willen niet gaarne gelooven, dat het ten minste voor tijdelijk volstrekt geen onmogelijke zinnen zullen zijn, dan de onafhankelijkheid van de Gazette van den National en van het Journal de Gand, die den moed hebben, om de willekeur toe te juichen en aan te moedigen. Men heeft gezien, dat een dagblad uit de noordelijke provincien (het Advertentie-blad), ofschoon protestantsch en ministerieel, uit eenen natuurlijken afkeer jegens ons, echter met angstvalligheid aan zich zelve vraagt, werwaards het ministerie ons voeren zal. Dit schijnt aan te kondigen, dat in de noordelijke provincien zelve, de willekeur zelfs tot de niterste buitensporigheden, doorgedreven, die onderstuning of die ooglignen niet zal vinden, waarop men waarschijnlijk gerekend heeft. Wij hebben het reeds gezegd, het is niet het ministerie, dat door de protestanten verdedigd wordt, het zijn ook eenszins de handelingen van het ministerie, welke zij rechtvaardigen; zij verdedigen niet anders dan de gunsten, welke zij genieten, zij rechtvaardigen niet anders dan hunne eigene stellingen. Zoodra de steeds aangroeiende buitensporigheden der magt hun genoegezame ongerustheid ten opzichte van hunnen eigenen toestand, ten opzichte van hunne voorregten of ten opzichte van hunne individuele vrijheid, zullen hebben ingeboezemd, is het te vermoeden, dat zij leden der oppositie zullen worden, is zulks al niet uit smaak, dan ten minste uit noodzakelijkheid.

Wij hebben zoo aanstonds gezegd, dat de natie, zonder zich aan de grootste gevaren bloot te stellen, niet gerust zoude kunnen duldend, dat het ministerie een dergelyk stelsel van schrik volhoudt. Maar hoe zal zij zich hiertegen verzetten? Welk middel heeft zij om heilzame tot verbod voor onze regten te noodzaken? Een zeer eenvoudig en zeer wettig middel. Het aantal afgevaardigde ambtenaren, bij het koopen van welker stem het ministerie belang zoude hebben, is niet zeer aanmerkelijk. Hoe hoog zouden de traktementen kunnen opklimmen, welke zij in hunne hoedanigheid als ambtenaren van het gouvernement ontfangen? Wij weten het niet juist; maar het komt ons voor, dat deze som niet aanmerkelijk zijn kan. Wie zoude derhalve de natie verhinderen, om aan elken afgevaardigden, die door eene ministerieele wraak zijnen post mogt verliezen, de betaling ja zelfs de dubbele betaling van zijn traktement te verzekeren? Wie zoude haar beletten om tot dat oogmerk in iedere provincie van het koninkrijk eene intekening te openen? Het komt ons voor, dat het, zoo ooit, hier het geval is, om den nationalen geest te toonen. De nederlandsche edelmoedigheid moet de bedorvenheid schrik aanjagen, de vertegenwoordigers der natie moeten overtuigd worden, dat zij niets te vrezen hebben dan de stem van hun geweten en het voordeel hunner medeburgers.

Mogt ons denkbeeld bijval vinden, dat wij ons dan haasten en onverwijld beginnen, met de eerste slagtoffers van het despotismus schadeloos te stellen. Elk onafhankelijk burger zal slechts eene kleinigheid behoeven bij te dragen; men zoude het maximum op eens, zeer geringe som kunnen bepalen, opdat een ieder het genoegene kunne smaken, van deel te hebben aan deze nederlandsche gepode handeling, dat wil zeggen, opdat de gifte geheel en al nationaal zij. Eene commissie van ontvangst in de provincien, eene algemeene commissie om de bijdragen der provincien in te zamelen, sub-commissien, daár, waar zij mogten noodig geoordeeld worden, ziedaar ten naastenbij alles wat zoude noodig verant, en misschien zoude zelfs zooveel toestel niet noodig zijn. De constitutionele association zullen waarschijnlijk dit oogmerk ondertoecken, wij willen dit ten minste gaarne gelooven. Men zal zich kunnen houden aan het plan, dat zij zullen aanbevelen. (Courrier de la Meuse.)

Willenstad, 16 januarij 1830.

Van den Redacteur van den Noord-Brabander.

Mijnheer! In mijnen angst meen ik de toevlucht tot UEd. ten einde eenige inlichting te bekomen in de gevaren, die ons bedreigen. Toen ik in November 1829, onder andere te de vereringen adredden van de tweede kamer der staten-generaal, hi, diende in de geleende literen Boeken der Donker, Curtius, wegens de gevaarlijke jesuiten, die zich van alles meester maken, zag ik, dat eenige minderen bewaarde gespen hier leden daarmede lichten, meenende, dat eenige soort van zwarte gal of beuging nachtspoel, die verrestende heeren had bekepen. Ik was echter niet in mijnen schik, doch versocht mij eenszins op het herinneren, dat ik voor eenige jaren wel eens heb gekozemin de Belgien. La haine ne nous vient pas de la haine. Maar het begin van 1830 opende mij, helaas! de oogen.

Het eerste gevaarvoorspellend teeken, dat ik vernam, was, dat op nisawjaardag, te Breda, de promenades militaires; het gekletter der wapenen, het spouwen in de tuighuizen enz., die verschrikkelijk is geweest, dat men van de abdication den 19d niet heeft willen vergiffenis, om hunnen godsdienst te mogen bijwonen! Eenige menschen willen nu met geweld hakwerk, dat de latere handelingen van ons gouvernement, ook althans den invloed der jesuiten moeten worden toegeschreven onder andere, het willekeurig afzetten van eenige zeer respectabele ambtenaren, en dat enkelijk, omdat zij, bij het stemmen voor de tienjarige begrooting, niet zoo ligtvaardig met hunne eedewikkelde spelen, als eenige lage buigzame kruipers, die voor het staatsaan het gouvernement van 60 millioenen, even zoo gedienstig ja knikken, als zij slaafsch kruipen, zelfs voor de onwetigste ministerieele verordening; zoet millioenen, welke men afpers van het zwoel van goddeken van nederlandsch verdrukt volk; voor miljoenen, welke men heimelijk uitrekt aan vreemde geschavotteerde schurken en godverzakere, onder voerwaarde, dat zij de willekeurige bestaats en handelingen van ons gouvernement, als weldadige oogmerken voor de natie, uitkramen. Dat talent bezitten ook meesterlijk de herwaarde en opsoepbooy prulschrijvers van het Breda's Kruisje, die daarom voor hunne dienstbaarheid ook weten uit het millioen, voor de industrie bestemd, mede te smullen.

Andere menschen verhalen hier, dat de oorzaak van het afzetten der ambtenaren zoude zijn, dat die beeren hebben verzuimd, om, voor hun vertrek uit den Haag, met gebogen hoofden den vader van Maanen zijnen vaderlijken zegen af te smekken. Anderen weer droomen van een plan, om van Berlijn en Potsdam eenige duizende jesuiten te detacheren, ten einde alle ultra-Maordykianen te komen muilbanden, en dat fransch praffen af te leggen.

Mijn oude huurman, die zich nog goed herinnert aan dat soort van 1787, zegt, dat ze toen woedend veel spek en maaslusten. Dit voorzorg dus, zal men een cordon trekken van hier af tot Drimmelen toe; want met dat dikke ijs, vreezen wij eenen aanval langs Dort; want daár zijn de jesuiten gevaarlijk, en daarom kijkt m' Curtius zoo Donker. Ook zegt men, schijnt er tusschen Delft en Scheveningen een zwerm met geweldige knaag met één woord, de Boel is Donker.

De Hemel beware mij en alle zuid-nederlandsche petitionarissen voor die noardsche jesuiten, want als de Willenstad overgaat, vrees ik ook voor de Klundert en Zevenbergen; ofschoon de burgemeester dier laatste stad nog kortelings, na een aantal overwegingen, dat schoone holzerk in staat van defensie heeft gesteld; en daarvoor mogen de inwoners dien magtige stad wel erkentelijk zijn en tranen storten van leedwezen over hun onvoorzigtig petitioneren, want dat griest de magtvoerders geweldig, van de grootsten af tot de kleintjes toe. — Ik hoop na eerlang eenige geruststellende tijdingen door uw geerd blad te vernemen, of ik sweet mij nog dood. —

Een Vriend van ware Vrijheid, maar niet volgens de oude Leus.

Oosterhout, 15 januarij 1830.

VATKEN DER DUKRIS-DYKSTIE

De troon van de doortocht-dyastie der Nassau's en de grondwet, ziedaar de onontwikkeldbare zuilen van neerland's staatsgebouw! — Een van beiden te ondermijnen is de instorting van het geheel wagen. Beiden moeten door eerbied, getrouwheid, liefde, heldenmoed en onderdanigheid tegen alle aanvallen van in- en uitwendige vijanden verdedigd worden. — De ardstijge schijnheiligheid, de door alles omkooopbare vleiersij, de ongodsdienstigheid, de geest van overheersching en van willekeur zijn derzeiver grootste vijanden van bippen. Deze te ontdecken en te ontmaskeren is een der eerste pligten van elken Nederlander. En welk middel is er, dan de vrijheid van drukpers, om tot dit heilzaam einde te geraken? Zij is als de spraak der gekoolde; zij is eene klinkende stem, die uit alle plaatsen en hoeken des koninkrijks tot aan den troon weesgalmt, die immer hoort, maar altijd goed voor Vorst en vaderland moet voortbrengen. Immers het kwaad, zoo als de oproerige, onteerende, wet miskennde, godslasterende en heiligschennende klinken, verlie-

zen zich niet alleen in de algemeene verachting, maar vinden hunne straffen in de regtvaardige uitspraak der regtbanken, even als oproerig geschreeuw en rustverstoorende gesprekken. — De niet bekende aanslagen tegen het regt des volks te ontdekken, het momaangezigt van gevaarlijke vlesers af te trekken, de knevelarijen van gezagvoerenden op weerbozen ten spon spreiden; kennis van onkunde, regtsinnigheid van geveinsdheid, heldenmoed van leflartigheid; grootmoedige zelfopoffering van eigen haatbucht; wezenlijke verdiensten van pligtverzuim; godsdienstigheid van goddeloosheid; handhaving der wetten van willekeur enz. in de gezagvoerenden onderscheiden en bekend maken; en aldus het volk bewijzen, dat niets dan regtvaardigheid en hetcheering der wetten; volgens den opbouw van het groote staatsgebouw, naast 's Konings troon kunnen gevestigd zijn; is onwederprekelijk aan de weldadige inzigten van den Koning der Nederlanden met de verdediging der grondwet, beantwoorde. — Ziedan het doel en heilvol uitwerksel van de vrijheid der drukpers! — Werd deze aan banden gelegd, welke waarborgen zouden er zijn voor de vrijheid van het maatschappelijk leven, voor de oorscheendbaarheid der grondwet, voor den H. godsdienst, voor de personele vrijheid, voor de uitvoering aller wetten? — Alleen de ondervinding en overtuiging van alle onbevooroordeelden en onpartijdigen; en de klagstem der onderdrukte meerderheid van de natie zullen ons antwoorden. — *Genee, Geene wonder dan, dat, daar dezelve in gevaar is, de inwoners der grootste steden van Nederland, van alle klassen, beroep en godsdienst, met zoo vele drangredenen in verzoekschriften bij de verdedigers van Neerlands regten, dezelfde vrijheid der drukpers inroepen. En het vertrouwen, dat alles, wat daartegen aandruischt, door hun edelmogenden met verontwaardiging, als strijdig met den eed, door hun edelmogenden op de grondwet gedaan, zal verworpen worden, kan alleen de reden zijn, waarom alle tverige steden, dorpen, vlekken en gehuchten geene verzoekschriften daartegen insenden. — En welke taak is er dan aan de vertegenwoordiging van Neerlands volk in eene allergevigtigste zitting te voltrekken? Zouden er muilbanden en ketenen, om onze klachten te smoren; en de verdediging aller regten, door de grondwet geheiligd, te kluiseren, binnen den tempel der vrijheid, dat is in de zaal der vertegenwoordiging, kunnen gesmeed worden?*

Een onafhankelyke Vyand van Willekeur.

N. J. S.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

Door **BROESE**, en comp. te Breda, is uitgegeven en alomt hij hunne Correspondenten verkrijgbaar:

GODSDIENSTIG HANDBOEK, voor nadenkende en wegezinde Katholieke Christenen, door M. REITER, R. K. pastoor te *Wierden*. Naar de dertiende oorspronkelijke uitgave, uit het *Herzogentuch*.

Het zal wel niet noodig zijn, iets tot aanprijzing te zeggen van dat voortreffelijk boek, waarin alles gevonden wordt, wat een katholiek in een gebedenboek met mogelijheid kan verlangen; — van dat voortreffelijk boek, waarvan Zaliger de Hoogwaardige Apostolische Vicaris **ADRIANUS VAN DONGEN**, in zijne goedkeuring, de lezing den meer geofenden Christenen, met allen nadruk heeft aanbevolen, dat het voor vele eene Werkstem mogt wezen tot een Godsdienstig leven en menigvuldige vruchten van Christelijke deugd voortbrengen, en de Hoogwaardige, — mede reeds overleden, — Aartsbischop **JOHANNES CRAMER**, insgelijks bij zijne goedkeuring, getuigd heeft, dat het bekwam is, om alleen voor God te leefden leven, werken en lijden.

Een geheel nieuwe titel en uitsluitend vignet, door **VELIN** gegraveerd; versieren dit werk, hetwelk op velijn papier met eene keurige letter gedrukt, in alle soorten van banden gebonden, verkrijgbaar en te ontbieden is.

BEKENDMAKINGEN.

De Notaris **JOH. DE BERGH**, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal als daartoe benoemd, door de Regtbank van *Ersten Aanteg*, zitting houdende te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar verkoopen:

Eene wel doortimmerde en extra wel ter nering staande **HUIZINGE**, genaamd de *Rosenboom*, geg. E. 88 en v. E. 64, te *'s Hertogenbosch*, in de *Kerkstraat*, voorzien van een ruim **VOORHUIS** met **TOONBANK** en **ZAAD- en MELBAKKEN**, **KANTOORTJE**, **BINNENKAMER** met **SLAAPPLAATS** en **KASTEN**, groote **KELDERKAMER** en **BOVEN-VOOR- en ACHTERKAMERS**, **MEIDENKAMER**, **ZOLDER**, **KELDER**, **KEUKEN** en verder **Aanhooren**, voorts **OPENPLAATS** een **GEBOUW** daarachter, zijnde eene **MOUTERIJ** met **EEST**, **WEL- en RE-**

GENPOMPEN en groote **ZOLDER** daarboven, eene **STAL-LINGE** voor vier Paarden met **POMP**, **HOUIZOLDER** en **MISTPUT**, en eindelijk eene zeer goede ingerichte **GRUTTERIJ** met **Toebehooren**, en **PAARDENMOLEN**. Boven dezelve een **GRUTTERS EEST** met **KOPERENPLAAT**, uitkomende de *Grutterij* in de *Krullostraat* en aldaar geg. E. 320 en v. E. 177, zijnde in de voorschreve *Huizinge* de *Grutters Affaire* en *Graanhandel* sedert meer dan 50 jaren met het best te succes geexerceerd.

In gebruik te aanvaarden met 1. mei 1830, zoudende de **Kooper** des verkiezende als eerste **Hypotheek** de somme van f 4000-00 op de gemelde *Huizinge* en aanhooren onbetaald laten, mits daarvan **interest** tegen vijf ten honderd jaarlijks betalende.

Deze **Verkoop** zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het **Stad-Koffijhuis**, staande aan de *Pensmarkt*, bewoond bij **JAN VAN DUUREN**, op donderdag 11 februarij 1830, des avonds ten 6 ure provisioneel, zullende veertien dagen daarna op donderdag den 25 derzelfde maand, op plaatse en nre voorschreve de finale **Verkoop** bij kaarsutbranding plaats hebben.

TE HUUR tegen 1. Mei aanstaande, of naar verkiezing vroeger, de zeer aangenaam gelegen, voor **Zomer- en Winter-verblijf** geschikt **HUITENPLAATS**, het **KASTEEL VAN ECKART**, bestaande uit diverse zoo **BOVEN- als BENE-DENKAMERS**, **DIENSTBODENKAMERS**, **DROOG-ZOLDERS**, geriefelijke **KEUKEN**, groote waterrijke **KELDERS**, **STALLING** voor 10 Paarden, **HOUIZOLDER**, ruim **KOETSHUIS**, **TUINMANS-WONING**, groote **MOESTUIN**, voorzien van fijne **VRUCHTBOOMEN**, nieuw aangelegden **BOOMGAARD**, vischrijke **VIJVERS** en **GRACHTEN**, **PRIVATE JAGT** over de geheele **HEERLIJKEHEID ECKART**, uitgestrekte **VISSCHERIJ** en lommerrijke **WANDELINGEN**, alles waterrij in een zeer aangenaam oord gelegen, nabij de *Rivier de Dommel*, *Gemeente Woonab*, *Provincie Noord-Brabant*, 3/4 uur gaans van *Eindhoven*. Te bevragen bij den Heer **JOSEPH SMITS, J. T.** te *Bindbaven*. **Brieven franko.**

Bij nadere bekendmaking zal men publiek verpachten, voor den tijd van 6 jaren, om op den 1 Mei 1830, wat de **Gebouwen** aangaat, en wat de **landen** betreft, op nader te bepalen tijdstippen te aanvaarden.

Een aan den *Graafschapen Weg* zeer wel gelegen **HUIS**, bestaande uit 4 **BENE-DEN- en 4 BOVENKAMERS**, **KEUKEN** en **WASCHHUIS** of groot **ACHTERHUIS**, geschikt tot **stalling** voor Paarden en **Hoornvee**, **VARKENSCHOT**, 2 **SCHUREN** en voorts eene ruime **BROOD- en andere BAKKERIJ**, met alle daartoe benodigde **GERIEESCHAPPEN**, mitgaders **TUIN**, **BOOMGAARD** met beste **VRUCHTBOOMEN** beplant, met zoo veel **BOUW- en WEILAND** als de gegadigden tot gebruik verkiezen.

Te bevragen bij den **Eigenaar H. VAN CLARENBECK**, aan *St. Antonius Molen*, te *Neerbosch*.

OPENBARE VERPACHTING.

VAN EEN SCHOON JAGT

VOOR ALLE SOORTEN VAN WILDT.

Het plaatselyk **bestuur** van *Caulille*, kanton *Achel (Limburg)*, zal met **gemeen** genoegen van alle **grondbezitters** van *Caulille*, op **dinsdag** den 16 februarij 1830, ten 3 uren naar middag, publiek voor 3 jaren verpachten.

De **JAGT** van de geheele **gemeente** van *Caulille*, onder de goedkeuring van **E. G. A. H. H. Gedeputeerde Staten** van *Limburg*.

Deze **Verpachting** geschied te *Caulille*, by den **Herbergier DRIESEN**.

NIEUWE VEEMARKTEN.

Het plaatselyk **bestuur** van *Neerpelt*, kanton *Achel (Limburg)*, verwittigt het publiek, dat er binnen voornoemde **gemeente** van *Neerpelt* twee **VEE-JAARMARKTEN** zullen worden **van van STANDGELD**, de eerste op den eerste **Maandag** naar **Palmen-Zondag** en de tweede op den **derden Maandag** in **July**.

De **prijzen** der **granen**, te *Bindhoven*, van **dinsdag** 19 januarij zijn geweest:

Tarwe,	} <i>het nederlandsch mud</i> :	7 00 - 2 00-00.
Rogge,		6 15 - 1 15-00.
Boekweit,		4 10 - 0 00.
Haver,		2 40 - 2 20.
Het nederlandsch pond boter.		0 72 - 2 00.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 24 cents.		